

Jelentős segítséget nyújt a szakközépiskola technikusaink és fizikai dolgozóink továbbképzésében, s természetesen erdőgazdaságunk szakemberei is megtiszteltetésnek veszik az iskola által szervezett különböző oktatási formákban való aktív közreműködést. Támogatjuk a szakközépiskola oktatóinak egyre kiterjedtebb kutatási tevékenységét.

Az oktatási feltételek folyamatos javítása mellett a jövőben az üzemi szakembereinktől egyre inkább elvárjuk és kérjük, hogy vegyék figyelembe azt az alapvető elvet, hogy a gyakorlati munka hatékonysága főleg attól függ, hogy milyen mértékben követelünk a diáktól aktív gondolkodást az adott tanulási helyzetben. A diáknak tehát nem szabad csupán a gyakorlatokon cselekednie, rajzolni, vagy megfigyelnie, hanem azt is meg kell követelni, hogy gondolkodjon, osztályozzon, következetesen összehasonlítsa, viszonyítsa, stb. Más szóval a gyakorlati munka az erdészeti üzemi gyakorlatokon is akkor a leghatékonyabb, ha problémahelyzeteket teremt. Ezért minden erdőgazdasági szakembernek, aki a fiatalokkal foglalkozik, becsületbeli kötelessége az iskola, az ágazat és a népgazdaság felé is, hogy a gyakorlati foglalkozások eredményei ne csak az elültetett csemeték számában, a megápoltsított erdősítések hektárjaiban, a feldolgozott faanyag m^3 -eiben, de a fiatalok tudatában, gondolkodásában és későbbiekben az egész életükre kiható tevékenységükben is mérhető legyen. Ha ezt a célt elérjük, vagy megközelítjük, úgy eleget teszünk annak az elvárásnak, melyet a tanulmányi jellegtől hazánk szakmai közönsége joggal elvár.

DR. FIRBÁS OSZKÁR

TANÁRAINKRÓL

Egy iskola eredményességét, színvonalát a helyi adottságokon és a felszereltségen túl az igazgató irányító munkája, de legnagyobb részt az iskolában tanító tanárok összessége szabja meg.

Az erdészeti oktatásban mindig szakmájukat rajongásig szerető szakemberek tanítottak, az üzemi szakemberekhez mérten alacsonyabb fizetésért. Az itt dolgozók sosem gazdagodtak meg, munkájukat hivatástudatból végezték. Ez a munka mindig meghozta gyümölcsét. A szakma visszajelzései hol szóban, hol írásban a tatai, az esztergomi és a soproni iskola volt diákjai felkészültségével, helytállásával kapcsolatban mindig egyértelműen pozitív volt. Gyakorlati szakembereink, a gazdaságok vezetői mindig elismerőleg nyilatkoztak iskolánk végzettjeinek tudásáról, munkájáról. Ezt egyébként az is bizonyítja, hogy napjainkig is számos volt diákunk középfokú végzettsége ellenére vezető beosztásban dolgozik.

A jó tantestületi munka elindítója, kovácsolója és színvonalának meghatározója az igazgató. Egy évszázad távlatából elmondhatjuk, hogy kiváló igazgatók sora vezette iskolánkat, akik meghatározó szerepet játszottak az erdészeti oktatás formáinak kialakításában, az oktatás színvonalának meghatározásában. Szinte mindegyiknek jutott minőségi átalakító munka, átszervezés, vagy áttelepítés, újítás, vagy fejlesztés. *Vadas Jenő*nek az iskola megalapítása, a tanítás feltételeinek alapvető biztosítása, *Török Sándornak* a középfokú képzés beindítása, az oktatás megreformálása, majd az iskola Tatára való áttelepítése, *Balás Emílnak* az Esztergomba való áttelepítés mellett harc a középfokú iskola megszüntetése ellen, *Szilágyi Ernő*nek és *Ágfalvi Imrének* a

középfokúakat helyettesítő, kiváló tudású erdészek képzése, *dr. Jablánczy Sándornak* és *dr. Kollwentz Ödönnek* a középfokú képzés újbóli beindítása, *dr. Tuskó Lászlónak* a technikumai képzés kifejlesztése, majd a szakközépiskolai képzés és az erdészpedagógiai munka megindítása, *dr. Bársony Lajosnak* pedig a faipari ágazati képzés megteremtése, kifejlesztése, a generációs váltás megoldása és az új típusú technikusképzés bevezetése.

Az igazgatók irányító munkája a tantestület tagjainak együttes jó munkája nélkül eredménytelen lett volna. A tanároknak önképzéssel, egyéni tanulással, tudományos megfigyelések, kísérletezések lefolytatásával kellett továbbképezni magukat. A cél egy-egy szaktantárgy ismeretanyagának olyan színvonalú elsajátítása volt, hogy a tantárgyat tanító szaktanár az adott szakmai ismeretanyag rendszerezésére, esetleg kiegészítésére, pontosítására vagy kutatási célok kitűzésére és elérésére is képes legyen. Ezt a célt számos tanárunk érte el.

Az erdő jelentősége az emberiség életében felmérhetetlen, a fa nélkülözhetetlen nyersanyagkincs, mégis az erdőgazdálkodással foglalkozók száma akár a mezőgazdasághoz, akár az iparhoz képest elenyésző. Hazánkban az erdészek sosem töltötték be meghatározó szerepet a társadalom életében. Legtöbbször elszigetelten, főleg a múltban magányosan, vagy kisebb csoportokban dolgoztak. Az elszigeteltség, az egymásra utaltság alakította évszázadokon át az erdészeket. Ez is oka volt annak, hogy az erdész iskolák a szakmai megfigyelések műhelyeivé is váltak. Ezt a hagyományt az utóbbi évtizedek megváltozott körülményei között is igyekeztek megtartani arra hivatott tanáraink.

Az évtizedeken át oktatók legtöbbször élethivatásának tekintette munkáját, nemcsak szolgálati idejének jelentős részét áldozta az iskolai munkának, hanem az oktatás színvonalának emelése érdekében, túl a napi tanítási feladatok elvégzésén, tudományos megfigyelésekkel, azok irodalmi publikálásával is foglalkozott. Már csak azért is bekapcsolódtak a legkorszerűbb ismeretanyagok, eljárások megismerésébe és az abban való jártasság megszerzésébe, mert a szakmai tankönyvek összeállítása, megírása ezt megkövetelte.

Iskolánkban hosszabb időn át tanító, vagy rövidebb idő alatt is kiemelkedő munkát végzett mintegy 50 tanárából huszonhárom emelhető ki, akik vagy a több évtizedes tanítási-oktatási munkájukkal, vagy tudásuk gyarapítása érdekében felsőoktatási intézményeknél szerzett más, vagy több oklevéllel, tudományos fokozattal, vagy doktori cím elnyerésével, kutatásban való részvétellel és nem utolsósorban szakmai publicitással, a tanított szakmai tantárgy tankönyvének megírásával igyekeztek munkájukat minél jobban végezni.

*

Antal József 1943-ban született, Szegeden a József Attila Tudományegyetemen szerzett matematika—fizika szakon középiskolai tanári oklevelet. 1975-ben került iskolánkhoz. Bekapcsolódott a számítástechnikai oktatással kapcsolatos kutatásokba. Az 1984/85-ös tanévben az Országos Pedagógiai Intézet szervezett kutatásában külső munkatársként vett részt. Iskolánknál országos bemutató tanítást tartott 1985-ben külföldiek részvételével. Tanulmánya jelent meg *Az Erdő* című folyóiratban.

Ágfalvi Imre (1893—1980). A Selmecbányai Erdészeti Főiskolán 1914-ben záradékol. Az első világháborúban súlyosan megsebesül, hadifogságba kerül. Hazakerülése után 1919-ben szerzi meg az erdőmérnöki oklevelet. 1924-ben került az esztergomi erdőgazdasági szakiskolához. 1938-ban kinevezik igazgatónak. 1948-ban felmentik, nyugdíjazzák, majd nyugdíjának folyósítását törvénytelenül beszüntetik. Kénytelen 1952-től újra dolgozni az esztergomi Köz-

séggazdálkodási Vállalat műszaki előadójaként. Innen megy „újból” nyugdíjba 1971-ben, 79 éves korában. Az Erdészeti és Faipari Egyetem 1969-ben aranyoklevéllel, 1979-ben gyémántoklevéllel tüntette ki. Több tanulmánya jelent meg az Erdészeti Lapok-ban és a Magyar Erdészeti és Vadászati Segéd-személyzet Országos Egyesületének lapjában az alsófokú szakoktatással kapcsolatban. Saját jegyzetéből tanított, főleg vadgazdaságtant és mezőgazdaságtant.

Dr. Bársony Lajos Hajdúböszörményben született 1942-ben. Az országos szakmai tanulmányi verseny győzteseként az Erdészeti és Faipari Egyetemre került, ahol 1967-ben szerezte meg erdőmérnöki oklevelét. 1972-től iskolánk tanára, 1978-tól igazgatóhelyettes. Gödöllőn 1978-ban szerzi meg az erdőmérnök-tanári oklevelet, 1980-ban kinevezik igazgatónak. 1981-ben erdész-pedagógiai doktori címet szerez a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen. 1982-től vezetőtanár. Még mint igazgatóhelyettes kitűnt a felnőttoktatás kiszélesítésében. A faipari oktatás kifejlesztése a nevéhez fűződik. Több tankönyv szerzője, lektora, többszörösen kitüntetett kiváló dolgozó. Mint igazgató nagy eredményeket ért el a tanítás tárgyi és személyi feltételeinek javításában. Neki köszönhető a külföldi kapcsolatok jelentős kiépítése. A Soproni Diákok Baráti Köre alapítójaként.

Dr. Bencze Lajos Érsekújváron született 1912-ben. Főiskolai tanulmányait a Brünni Erdőmérnöki Karon kezdte, majd Sopronban szerzett erdőmérnöki oklevelet 1939-ben. Oktatói pályafutását 1949-ben Esztergomban az erdész gimnáziumban kezdte. 1950-ben az iskolával együtt Sopronba került. 1951 után a Tolna Megyei Állami Erdőgazdaság főmérnöke 1957-ig. Visszakerült Sopronba az Erdővédelmi Állomás vezetőjeként. 1963-tól az Erdészeti és Faipari Egyetemen dolgozik, mint docens, majd 1969-től, mint tanszékvezető egyetemi tanár 1980-ban történt nyugalombavonulásáig. Kandidátusi fokozatot ért el 1965-ben. Tudományos munkájának eredményeit közel 30 könyvben, könyvrészletben, jegyzetben és mintegy 200 szakcikkben foglalta össze. Külföldön megjelent szakkönyv társszerzője. Előadásokat tartott cseh, francia, német és szlovák nyelven. Az 1971-es Vadászati Világkiállítás szervező bizottságának elnöke volt. Tagja volt a Magyar Tudományos Akadémia Vadászati Bizottságának, a MAVOSZ Országos Intéző Bizottságának.

Dr. Bognár Béla Egyedben 1919-ben született. A Pázmány Péter Tudományegyetemen magyar—francia szakon szerzett középiskolai tanári oklevelet. Ott szerzett 1946-ban bölcsészdoktori fokozatot is. 1950-től iskolánk tanára. Időközben megszerzi az orosz szakos tanári oklevelet is. A *Mezőgazdaság Kiváló Dolgozója* kitüntetést kapja 1967-ben. 1981-ben ment nyugdíjba, 1984-től az iskola kollégiumában nevelőtanárként tovább dolgozik.

Ebergényi (Tóber) Samu Hodrusbányán 1888-ban született. 1914-ben szerzett erdőmérnöki oklevelet a selmechányai Erdészeti Főiskolán. 1918-ban Temesváron találjuk az erdésziskola tanáraként. Lelkes híve volt a középfokú erdészképzésnek. Követte az iskolát Temesvárról Tatára, majd onnan Esztergomba. Harcolt a középfokú képzés fennmaradásáért, két tankönyvet is írt 1926-ban a középfokúak részére. Elkedvetlenítette a középfokú képzés beszüntetése, ezért megvált a szakoktatástól. Előbb a szentendrei erdőhivatal vezetője lett, majd 1933-ban a veszprémi erdőfelügyelőségen dolgozott. 1943-ban került a budapesti erdőfelügyelőség élére, onnan ment nyugdíjba. 1953-ban halt meg.

Dr. Fírbás Oszkár Szegeden 1923-ban született. Erdőmérnöki oklevelét 1947-ben szerzi meg Sopronban. 1947 óta dolgozik megszakítás nélkül az erdészeti szakoktatásban. Előbb Esztergomban, majd Szolnokon, végül Sopronban. 1952 és 1954 között a soproni Erdőipari Technikum igazgatója. 1961-ben felsőfokú gombaszakértői, 1969-ben erdőmérnök-tanári, 1978-ban környezetvédő és tájrendező szakmérnöki oklevelet, 1975-ben a soproni Erdészeti és Faipari Egyetemen műszaki doktori címet szerzett. 1968 óta tagja Az Erdő szerkesztő bizottságának, 1969 óta meghívott előadója a Gödöllői Agrártudományi Egyetem Tanárképző Intézetének. 1955-től végez folytatólagosan a soproni hegyvidéken erdészeti hidrológiai kutatásokat. 1977-ben a mosonmagyaróvári Mezőgazdaságtudományi Egyetemen meghívott előadóként mikológiát oktatott. 1979-ben megszervezte és beindította a vadgazdasági technikusképzést. 1961-től az általa vezetett gombaszakkörben több mint 1400 tanuló szerzett országos érvényű gombaismerői oklevelet. 1983-ban az Országos Erdészeti Egyesülettől *Carolus Clusius* emlékérem kitüntetésben részesült, valamint a TIT-ben megtartott mintegy 200 előadás elismeréseként megkapta a TIT aranykoszorús jelvényt. A Soproni Városszépítő Egyesület elnökségi tagja. Több szakkönyv, tankönyv szerzője, társszerzője, lektora. Mintegy 40 szakmai tanulmánya, cikke jelent meg. 1966-ban a mezőgazdaság, 1971-ben az oktatás, 1976-ban az erdészet kiváló dolgozója kitüntetését kapta. A Soproni Diákok Baráti Köre megindítója. Iskolánkban az általa írt erdőhasználatot tanítja.

Dr. Freiler Edit Sopronban, 1964-ben érettségizett, majd az Eötvös Loránd Tudományegyetemen 1969-ben szerzett magyar—oroszl szakközépiskolai tanári oklevelet. A végzés után iskolánkhoz került. Az 1981-es évben bölcsész-doktorrá avatták az Eötvös Loránd Tudományegyetemen. A Magyar Vöröskereszt Városi Vezetősége tagja.

Gál István Kiskunfélegyházán született 1923-ban. A soproni egyetemen szerzett 1948-ban erdőmérnöki oklevelet. Előbb Szombathelyre az erdőrendező-ségre került, majd 1952-től kezdve iskolánk tanára. 1960-ban igazgatóhelyettes. Számos tankönyv és szakkikk írója, lektora. 1967-től városi és megyei tanács tag, majd a Győr-Sopron Megyei Tanács V. B. tagja. 1962-ben a *Mezőgazdaság kiváló dolgozója*, 1972-ben az *Erdészet kiváló dolgozója*, 1973-ban a *Munka Érdemrend* ezüst fokozata kitüntetését kapta. Iskolánknál ő a második, aki ilyen magas kitüntetésben részesült. Csaknem három évtizeden keresztül irányította iskolánknál a levelező oktatást, a felnőttoktatást. Az általa írt erdészeti műszaki rajzot, földméréstant, erdőbecslés- és erdőrendezést tanította éveken keresztül. Sajnálatos betegsége miatt 1979-ben ment nyugdíjba.

Dr. Hanyvári Csaba Sopronban született 1942-ben. A Soproni Erdészeti és Faipari Egyetemen faipari mérnöki oklevelet szerzett 1967-ben. 1972-ben gazdasági mérnöki oklevelet szerzett a budapesti Műszaki Egyetemen, 1979-ben munkaszervezési szakmérnöki oklevelet kapott a soproni egyetemen. 1980-ban került iskolánkhoz. 1983-ban szerezte mérnök-tanári oklevelét Gödöllőn, s ugyanott 1985-ben műszaki doktori címet.

Illés Vidor (1868—1924) 1886-ban iratkozott be a selmecbányai Akadémiára és ott szerzett erdőmérnöki oklevelet. A hiányos feljegyzésekből csak következtetni lehet arra, hogy először a lapótúrvári erdész szakiskolánál teljesít szolgálatot, mint „tanársegéd”. 1896-ban már Temesváron találjuk az erdész iskolánál. Tevékeny szerepet játszik a középfokú erdészsképzés megindí-

tásában, majd az iskola Tatára költöztetésében. Cikkei jelennek meg az Erdészeti Lapokban. Török Sándor halála után rövid ideig az iskola igazgatója volt.

Imrik László Keszthelyen 1914-ben született. Sopronban szerzett erdőmérnöki oklevelet 1941-ben. Előbb a csákvári hitbizományi uradalom erdőhivatalánál dolgozik, majd a szombathelyi erdőigazgatóságnál a szakmunkásképzésben vesz részt, mint tanfolyamvezető. 1949-ben a soproni erdész szakiskolához került, 1952—54-ig az erdőipari technikum tanára, majd az erdőgazdasági technikumban tanít 1972-ig, nyugalomba vonulásáig. Életének jelentős munkája az épületek víztelenítésére kidolgozott, szabadalmaztatott újítása, melyet országosan alkalmazott. A minisztérium engedélyével 1960-tól kezdve heti két napon át foglalkozhatott ezzel a témával, házak százainak víztelenítésével. Évtizedek óta foglalkozik éremgyűjtéssel. Könyve is jelent meg e témában. Gyűjteménye országos hírű. Iskolánkban az általa írt géptant tanította.

Dr. Jereb Ottó Nagybányán született 1922-ben. Sopronban szerzett erdőmérnöki oklevelet 1946-ban. 1946—47-es tanévben a soproni egyetemnél mint tanársegéd dolgozik. 1949—50-ben a soproni szakiskolában, majd 1950-től kezdve iskolánkban tanít 1984-ig, nyugdíjba menetelig. 1965-ben felsőfokú gombaszakértői, 1969-ben műszaki doktori címet, 1974-ben erdőmérnök-tanári oklevelet szerez. Évtizedeken keresztül vezeti a növénytani és méhészeti szakcsoport munkáját. 1963-ban végrehajtotta a dunántúli lucfenyő törzsfák kijelölését és azok oltványaiból megindította a lucfenyő magtermelő plantázsok kialakítását. Részt vett a vörösfenyő nemesítési munkáiban is. Számos tanácskönyv, tanterv szerzője. Az Erdészeti Alapismeretek szakkönyv társszerzője. A mezőgazdaság és az erdészet kiváló dolgozója. A gyakorló erdőmérnök-tanárok vezető tanára. 1974-ben a Soproni Városi Tanács a társadalmi munkáért az emlékérem arany fokozatával tüntette ki. A Soproni Diákok Baráti Körének tanárelnöke. Az általa írt erdészeti növénytant és erdőművelést tanította évtizedeken keresztül.

Dr. Kollwenz Ödön Erdőmérnöki oklevelét 1935-ben szerezte meg Sopronban. 1935—39-ig a debreceni erdőigazgatóságon, majd a debreceni földmérési felügyelőségen, 1940-től a bustyházai, majd az ungvári erdőigazgatóságnál dolgozott. 1943-ban a debreceni tudományegyetemen az állam tudományok doktorává avatták. 1944-től 1946-ig katona, majd hadifogoly. 1946—1949-ig a pécsi erdőigazgatóságon dolgozik, majd 1949-ben kerül Esztergomba, ahol megbízzák az iskola igazgatói teendőivel. 1950-ben Ásotthalmára kerül, ahol egy tanévet tanít, majd Debrecenbe helyezik az erdészeti technikumhoz. Itt tanít 1955-ig. 1955-től újra Pécsre megy és az erdőigazgatóságon dolgozik 1973-ig, nyugalomba vonulásáig. 1971-ben műszaki doktori címet szerez Sopronban, majd 1982-ben megszerzi a kandidátusi fokozatot. Az erdőfenyő magvetés felújításával kapcsolatban folytatott tudományos kísérleteket. Az országban elsőként alkalmazta a helikopteres vegyszeres ápolást. Pécsen megszervezte a szakmunkások oktatását. A pécsi Nagy Lajos Gimnáziumban erdészeti politéchnikát oktatott. Nyugdíjbamenetele óta az ERTI-nél végez kutatói munkát. Többszörös kitüntetett kiváló dolgozó. Hat szakkönyv szerzője, illetve társszerzője. 52 szócikket, tanulmányt írt a legkülönbözőbb erdészeti témakörökből.

Dr. Kondor Antal Balozsamegyyeesen született 1922-ben. Erdőmérnöki oklevelét Sopronban 1944-ben szerezte. A szakoktatásban 1949 óta dolgozik. A sárvári, majd ikervári szakmunkásképző iskolában tanít, 1951-től iskolánknál. 1965-ben megszerzi a felsőfokú gombaszakértői oklevelet, 1969-ben az erdőmérnök-tanári oklevelet, 1976-ban az erdészeti növényvédő szakmérnöki oklevelet, 1978-ban műszaki doktori címet a soproni egyetemen. Megszervezte iskolánkban a szakszerű gombatermesztést a szakköri tanulókkal. 1978-ban megindította az erdészeti növényvédő technikusképzést. Részt vett a vörösfenyő nemesítési munkáiban. Hazánkban elsőként ismerte fel a fehér és vöröscser morfológiailag is megkülönböztető bélyegeit. Kidolgozta a gyapjas pille károsítása közvetlen előrejelzésének módszereit. Több ízben kapott vezető tanári megbízást. Több tankönyv, tanterv és szakmai cikk szerzője és lektora. A mezőgazdaság, az erdészet és az oktatás kiváló dolgozója. Az általa írt erdészeti növénytant és erdőművelést tanította.

Dr. Kloss Andor Sopronban született 1941-ben. A soproni érettségi után a Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán szerzett 1961-ben magyar—történelem szakos középiskolai tanári oklevelet. 1970-ben szerzett bölcsészdoktori címet.

Kricsfalvi Viktor (1897—1971) Putnokon született, 1918-ban iratkozott be a selmecbányai főiskolára és Sopronban 1923-ban szerzett erdőmérnöki oklevelet. 1924-ben került az esztergomi iskolához. 1950-ben Debrecenbe került az ott létesített erdészeti technikumhoz. majd az iskolával Szegedre költözött 1955-ben. Itt még éveken át tanított, 1964-beni nyugalomba vonulásáig. Erdészeti növénytanai tankönyvet írt. Tanítványai nagy tisztelettel emlékeznek rá.

Rónai Ferenc Sopronban, 1952-ben született. Az Erdészeti és Faipari Egyetemen 1977-ben szerzett erdőmérnöki oklevelet. 1979-ben került iskolánkhöz. 1983-ban szerezte meg Gödöllőn az erdőmérnök-tanári oklevelet. Ugyancsak Gödöllőn 1985-ben szerezte meg a vadgazdálkodási szakmérnöki oklevelet. 1985-ben Gödöllőn elfogadták doktori cselekmény folytatására szóló kérelmét.

Dr. Róth Gyula (1873—1961). Iskolánk névadója. Tevékenységéről könyvet lehetne írni. Álljanak itt csak a legfontosabb adatok. Sopronban született. Erdőmérnöki oklevelét 1898-ban szerezte. 1900-ban a görgényszentimrei erdész szakiskolához kerül. Itt *Szalmáry Ferenc* az igazgató, *Török Sándor* sógora, aki mellett Róth Gyula tanársegéd. Négy éven át dolgozik Görgényszentimrén. 1904-től Selmecbányán az erdészeti kísérleti állomás munkatársa. 1907-től az erdőműveléstani tanszék dolgozója, 1922-től *Vadas Jenő* halálától, annak vezetője 1944-ig, nyugdíjbavonulásáig. Az erdészeti kísérleti állomást is vezeti 1924-től kezdve. 1944—51-ig, majd 1957—59-ig meghívott előadóként dolgozik a soproni egyetemen. Közben 1951 és 1953 között iskolánknál vadgazdaságtant tanít meghívott előadóként. 1952-ben a mezőgazdasági tudományok doktora címet kapja. 1955-ben *Kossuth-díjat*. 1929-től az Erdészeti Kutatóintézetek Nemzetközi Szövetségének alelnöke, 1932-től elnöke. Legjelentősebb műve a két kötetes Erdőműveléstan, amelyet 1935-ben írt, majd 1953-ban megírta a harmadik kötetét is. Több, mint 66 tudományos cikke, tanulmánya jelent meg külföldön, itthon folyóiratokban, főleg az Erdészeti Lapok és az Erdészeti Kísérletek hasábjain. Iskolánk 1964-ben vette fel nevét.

Török Sándor (1864—1922). Székelyszentmihályon született 1864-ben. Székelykeresztúron érettségizett, majd az önkéntes katonai év letöltése után iratkozott be a selmecbányai főiskola erdészeti tagozatára. Itt szerzett erdőmérnöki oklevelet. A hiányos feljegyzések szerint 1891-től kezdve teljesít szolgálatot a Temesvár—Vadászerdői szakiskolánál. A család szerint viszont már 1886-ban Vadászerdőn szolgálhatott, mert a család birtokában van egy ajándék, amelyen 1911. október 25-i dátum szerepel. A felirat szerint a 25. éves vadászerdői szolgálat évfordulójára kapta vadásztársaitól. Bizonyos azonban, hogy 1893-ban, 29 éves korában nevezik ki igazgatónak. Ő volt az, aki megreformálta a szakoktatást, aki kiharcolta a középfokú képzés beindítását, aki bevezette a szaktantárgyankénti oktatást, tanáraival megíratta az első szakmai jegyzeteket. A kitűnően működő iskolában 1908-ban beindult az úgynevezett továbbképző tanfolyam, majd 1918-ban beindulhatott a három éves középfokú képzés. Sajnos a trianoni békeszerződés ezt a munkát derékba törte. Az iskolát Török Sándor még Tatára költöztette. Azt hitte ideiglenesen. Az iskola akkori bélyegzőjén ez áll: az ideiglenesen Tatán működő Temesvár—Vadászerdői Erdészeti Szakiskola. Több ízben hívták Budapestre vezető beosztásba, de iskoláját sosem hagyta el. Tüdőgyulladás végzett vele 1922-ben. Az erdészeti szakoktatás egyik legnagyobb egyénisége volt.

Dr. Tuskó László (1920—1984) Szegeden született. 1943-ban szerezte meg erdőmérnöki oklevelét. A végzés után az erdőhasználati tanszéken dolgozott tanársegédként. Utána Erdélybe került, majd a világháborúban katona volt és éveken keresztül hadifogoly. 1950—80-ig volt iskolánk igazgatója. A technikumi képzés megteremtője, az iskola országos hírének megalapozója. 1963-ban kandidátusi fokozatot szerzett a soproni egyetemen, 1965-ben megkapta a *Munka érdemrend* ezüst fokozatát. 1969-ben megszerezte az erdőmérnök-tanári oklevelet Gödöllőn, majd vezető tanári megbízást kapott. 1973-ban újra a *Munka Érdemrend ezüst* fokozatában részesült. 1977-ben az Országos Erdészeti Egyesülettől megkapta a *Bedő-díjat*. A vörösfenyő nemesítésében nemzetközileg is elismert szaktekintély. Több szakkönyv, tankönyv szerzője, társszerzője. Számos tanulmány, cikk írója, lektora. Komoly érdemeket szerzett az iskola erdész-pedagógiai fejlesztése terén. A szocialista országok középfokú erdésziskolaival jó kapcsolatokat épített ki. Több éven át volt városi tanács tag. Az általa telepített vörösfenyő fajtagyűjtemény a soproni hegyvidéki erdészet területén nemzetközi hírű.

Vadas Jenő (1857—1922). Egyik legnagyobb erdészünk. Büszkék vagyunk arra, hogy iskolánk megalapítója volt. Tevékenységének túlnyomó részét a felsőoktatásban fejtette ki. Működése rendkívül szerteágazó, röviden felemlítjük életének legfontosabb állomásait. A selmecbányai akadémián végzett 1880-ban. A Földművelésügyi Minisztériumban dolgozott, majd Erdélyben. 1885-től 1891-ig iskolánk igazgatója. Onnan Selmecbányára kerül az erdőműveléstani tanszékre, ahol 1904-ben tanszékvezető lesz és ott dolgozik 1922-ben bekövetkezett haláláig. 1904—1908 között a selmecbányai kísérleti állomás vezetője is. Az Erdészeti Kísérletek című folyóirat megalapítója, 1899-től 1918-ig szerkesztője. A hazai kísérletügy megteremtője. Alapvető eredményeket ért el az akácfa kutatásában és termesztésében. Az erdészeti felsőoktatás történetének első megírója. Több egyetemi tankönyv, jegyzet írója. Alapvető műve az Erdőműveléstan, melyet 1898-ban írt. 1911-ben írta Az akácfa monográfiája című híres munkáját. Mintegy 70 tudományos dolgozata, tanulmánya és cikke jelent meg. Róth Gyula büszkén vallotta tanítómesterének.

Varga Gábor (1918—1984). A felvidéki Teplicskán született. 1938-ban a Brünni Erdőmérnöki Karon kezdi meg tanulmányait, de a háború miatt Sopronban folytatja és 1944-ben szerez erdőmérnöki oklevelet. Előbb Balassagyarmaton, majd Püspökladányban dolgozik. 1952-től 1959-ig iskolánk tanára. Erdészeti növénytant és erdőművelést tanít. Már akkor kitűnik kiváló fényképezési adottságaival. Óráin csodálatos diaképeket mutat tanítványainak. 1959-től 1973-ig a Tanulmányi Állami Erdőgazdaságnál fásítási csoportvezető, 1973-tól 1978-ig a szombathelyi Erdőrendezőségen dolgozik. Szakmáját rajongásig szereti. Filmezési, fényképezési adottságai egyre magasabb művészi szintre emelik tudását. Felejthetetlen diafelvételeket készít fákról, levelekről, rügyekről, hajtásokról, virágokról és bemutató előadásaival szerez számos barátot a természetnek, az erdőnek. Őt idegen nyelven beszél: németül, csehül, szlovákul, angolul és franciául. Ez is lehetőséget biztosít számára, hogy képeit külföldi szaklapokban is közzé tegye. A túlelűek tobozképződéséről elsőként készített folyamat-felvételei német folyóiratokon keresztül nemzetközi hírűvé teszik nevét. Történelmi parkjaink rekonstrukciós terveivel foglalkozott az utóbbi időben. Mintegy 20 ezer diafelvétel maradt fiára hagyatékul.

ANTAL JÓZSEF

SZÁMÍTÁSTECHNIKAI MŰVELTSÉG-ESÉLYEK ÉS REMÉNYEK

A középiskola egyik feladata: adjon számítástechnikai alpműveltséget az érettségizett fiataloknak. Ma még ez inkább óhaj, de már elkezdtük az ehhez vezető eszközrendszer kialakítását.

Mit kell nyújtania a középiskolának a számítástechnikai alpműveltség elérése érdekében? Tanítania kell hardver ismereteket; programozást és számítógép-alkalmazást, meg kell ismertetnie a tanulókkal a számítástechnika társadalmi hatásait.

Hivatalnok felfogással ezeknek a feladatoknak eleget tenni nem lehet. Tantervi óra nem áll rendelkezésünkre. Heti egy szakköri óra jelenti csupán a nagy lehetőséget. A számítógép felépítésével, műszaki jellemzőivel csak a legszükségesebb mértékben foglalkozunk — a szakkörvezetők ezzel kapcsolatos ismeretei változó színvonalúak, önképzésen alapulnak. Sokak számára a komputer fekete doboz, amely bizonyos bemenő jelekre jól meghatározott módon válaszol. A 30 év fölöttiek egyetemi előkészítése az automaták algebrai elméletének ismertetésére szorítkozott, az információ anyagi hordozójáról kevés ismerethez jutottak.

A BASIC nyelv alapjai hat órában elsajátíthatók, de azután még csak a zsenik tudnak komoly programot készíteni. A programkészítés módszereit hosszú gyakorlási folyamat közben ismerik meg a diákok. A feladat helyes megfogalmazását, a szükséges algoritmus megalkotását és kódolását, a programozási fogásokat elméleti képzés és irányított problémamegoldás közben sajátítják el.

A legfontosabb programozási ismereteket matematika és fizika órákon is tárgyaljuk, példákkal illusztráljuk. Így a szakköri létszám többszörösének megfelelő számú diákunk jut el odáig, hogy legalább sejtelve van arról, mit is jelent a programozás. A tanulóknál az oktatási folyamat eredménye érdemjegyekben tárgyasul, az ügyesebbek, szorgalmasabbak lehetőséget kapnak 5-ösök szerzésére. Az ügyességet nem hiába kellett hangsúlyoznom. Szívósság mellett ez szükséges ahhoz, hogy a gyerekek egyáltalán hosszabb időre géphez